

SEX

6.1 Människans medvetenhetsslag

¹Endast esoteriken har kunnat klart definiera människans olika slag av medvetenhet, nämligen genom att hänföra dem till höljen av olika materieslag. Också själva distinktionen mellan emotionalt och mentalt har esoterikerna gjort övriga mänskligheten uppmärksam på. Den är inte självfallen. Människor står på olika stadier i evolutionen, närmare bestämt i evolutionen av det mentala ur det emotionala.

²Ett högre slag av medvetenhet utvecklas ur närmast lägre slag. Det högre väcks ur sitt passiva tillstånd – aktiveras – genom det lägre.

³Till en början blandas det högre med det lägre, domineras av det, beror av det och kan inte skiljas från det. Så småningom blir det högre självaktivt och oberoende av det lägre. Därefter kan det högre kontrollera det lägre. Till slut kan det lägre undvaras helt, eftersom det högre alltid innehåller det väsentliga av det lägre, det livsdugliga i detta, medan det lägre aldrig kan fatta det högre. Så går det alltid till i evolutionen.

⁴Människan har fysisk, emotional och mental medvetenhet. På nuvarande utvecklingsstadium har människorna kraftigast aktiverat den emotionala medvetenheten. Den utvecklades en gång ur den fysiska. Det skedde först genom att fysiska sinnesförnimmelser väckte emotionala impulser och båda medvetenhetsslagen blandades. Drifter kallas dessa blandformer, vari fysiskt dominerar över emotionalt. Senare blev emotionerna självaktiva: begären uppstod, och med dem kunde människan styra sitt fysiska liv.

⁵Redan på barbarstadiet börjar människan aktivera det mentala genom de emotionala begären. Effektivt blir detta först på civilisationsstadiet. Blandformer av emotionalt och mentalt uppstår: känsla och fantasi. Känslan är mer emotional, fantasin är mer mental. Fantasin kan efterhand ersättas med oemotionala tanken, ännu möjlig bara för en minoritet, dem på humanitetsstadiet. Mot slutet av detta stadium kan tanken aktivera det kausala i blandformen idé. På idealitetsstadiet blir kausalmedvetandet oberoende av det mentala och fungerar då som intuition.

⁶För att sammanfatta kan man säga, att varje högre medvetenhetsslag aktiveras ur närmast lägre i tur och ordning från lägsta fysiska till högsta kausala: sinnesförnimmelse, drift, begär, känsla, fantasi, tanke, idé, intuition.

⁷I människans evolution skall det mentala till sist dominera över och ersätta både det fysiska och emotionala. Men det är icke normalmänniskans mentala, utan det högsta mentala, som också kallas det kausala. Denna medvetenhet, som fullt aktiverad är radikalt annorlunda allt normalmänniskan har erfarenhet av, är den genuint mänskliga medvetenheten. Hela evolutionen i människoriket under tiotusentals inkarnationer är egentligen vägen till och förberedelsen för det kausala, som aktiveras först mot slutet av utvecklingen i människoriket.

⁸Vi kan föreställa oss det kausala såsom en förening av högsta emotionala ädelhet och högsta mentala förnuft. Dess viljeaspekt är långt starkare och intelligentare än det emotionala begäret och den mentala föresatsen. Detta slumrande kausala har människan att aktivera på två vägar: genom det högre emotionala och det högre mentala. Detta är det högre emotionalas och mentals verkliga värde. Med det lägre emotionala och lägre mentala har människan ingen som helst möjlighet att nå det kausala. Så länge som människan lever i dessa slags medvetenhet, är kausal inspiration utesluten.

⁹Vår lägre medvetenhet har vi också därför att vi skall tvingas övervinna den och därmed utveckla den kraft vi behöver för att erövra högre medvetenhet.

¹⁰Låt oss göra klart vad det är vi talar om:

¹¹Det lägre emotionala är 48:4-7, repellerande emotioner, "hat".

¹²Det lägre mentala är 47:6 och 47:7, emotionalstadiets känslotänkande.

¹³Det högre emotionala är 48:2 och 48:3, attraherande emotioner, "kärlek".

¹⁴Det högre mentala är 47:4 och 47:5, det effektiva mentaltänkandet, "sunt förnuft".

¹⁵Det högsta mentala, det kausala, är 47:1-3, intuitionen.

¹⁶Dessa slag av medvetenhet aktiveras i huvudsak på olika stadier.

¹⁷På kulturstadiet kan människan väcka det kausala genom sina högre känslor, på humanitetsstadiet genom både högre känsla och högre intellekt. På barbar- och civilisationsstadierna finns ingen kausal kontakt. Den första kausala kontakten på kulturstadiet förnimmer människan som en känsla av ansvar, inte bara för sig själv och sina närmaste utan för hela mänskligheten. Det är en insikt, som driver henne till handling och självuppooffrande arbete.

6.2 Människans emotionala medvetenhet

¹Det emotionala är till sin natur begär. Så länge människan befinner sig på emotionalstadiet, förnimmer hon begäret som pådrivande vilja. På barbarstadiet, där hennes mentala medvetenhet ännu är bara svagt aktiv, yttrar sig begäret som okontrollerade impulser. På civilisationsstadiet börjar den mer vidsträckta aktiveringen av det mentala, och denna sker genom det emotionala. Människan börjar reflektera, under emotional påverkan. Detta är det normala tänkandet, fött av begäret och mestadels inställt på att tillgodose emotionala begär.

²I och med att det mentala aktiveras genom det emotionala, attraheras mentalhöljet till emotionalhöljet. De båda hölkena vävs samman och bildar från funktionssynpunkt ett enda hölje. Detta tillstånd varar under större återstående delen av monadens vistelse i människoriket. Sammanvävnaden medför att barbarents rent emotionala, förnuftslösa begär ersätts med civilisationsmänniskans två typiska slag av medvetenhet, blandformer av emotionalt och mentalt. Överväger i dessa blandformer det emotionala, fås känsla, som är tankefärgat begär. Dominerar det mentala, fås fantasi, som är begärbetonad tanke. Begäret är viljeelementet i känslan och det som ger fantasin makt. Tanken, det mentala, ger det element av förståelse och förmåga till inlevelse som finns i all oförfalskad känsla.

³Alla begär har endera av två tendenser. De är antingen attraherande (positiva) eller repellerande (negativa). De attraherande drar jaget till objektet för begäret, de repellerande stöter jaget bort från objektet.

⁴Alla medvetenhetsyttringar, som innehåller något emotionalt element: begär, känsla, stämningar, fantasi, emotionalviljans uttryck, är därför till sin natur antingen "kärlek" eller "hat". Det är därför som, från emotional synpunkt, "allt är hat som inte är kärlek".

⁵De repellerande emotionerna – inte bara "hat" i trängre bemärkelse utan också avund, fruktan, vrede, förakt, irritation, depression etc. – tillhör molekyllagen 48:4-7. De attraherande emotionerna – "kärlek" innebär även tillgivenhet, deltagande, vördnad, beundran, generositet, offervilja; allt med tendensen att övervinna hatet och försona människan med andra och henne själv – tillhör molekyllagen 48:2,3. Ju högre molekyllag, desto ädlare känslor. Emotionalutvecklingen innebär ur medvetenhetsaspekt att lägre känslor byts ut mot högre; materiellt sett att lägre molekyllag i emotionalhöljet byts ut mot högre.

⁶Människans emotionala liv är illusionernas liv. Hon är offer för begärets attraktion eller repulsion, känslor- och önsketänkandet, som förvrider uppfattningen av verkligheten. Begäret är i sig mentalt blint. Vad det "vill" att något skall vara, vad det önskar uppfatta som positivt eller negativt, accepterar människan oftast. Illusionernas makt minskar under evolutionens gång i takt med att människan lär sig att styra det emotionala med det mentala. Helt fri från illusionernas makt blir människan först sedan hon erövrat den kausala medvetenheten.

6.3 Människans mentala medvetenhet

¹Människans mentala medvetenhet är monadens medvetenhet i mentalhöljet (47:4-7). Den kausala medvetenheten tillhör samma slag av atommateria som den mentala, 47, och kallas därför ibland det högre mentala. Låt oss dock, för att undvika begreppsförvirring, fortsättnings-

vis använda endast termen ”det kausala” för detta slag av medvetenhet.

²Mentalhöljets medvetenhet är av fyra olika slag, motsvarande de fyra molekyllarslagen. För varje högre molekyllarslag blir vibrationerna finare, så att de möjliggör klarare, mer genomträngande, mer överblickande, precisare mental uppfattning.

³Lägsta mentalmedvetenhet (47:7) är slutledningstänkandet från grund till följd. Det arbetar långsamt, med detalj efter detalj och är bundet till konkreta fysiska ting. Majoriteten av mänskligheten har aktiverat endast detta slag av mental medvetenhet.

⁴Därnäst högre mentalmedvetenhet (47:6) är principitänkandet. Det är det första abstrakta tänkandet. (Det är därför oegentligt att begränsa termen ”det abstrakta mentala” till att avse kausalmedvetenheten.) När det överblickar en hel grupp företeelser eller begrepp, söker det urskilja sådant som är gemensamt för alla de element som ingår i gruppen – det generaliserar och abstraherar, ser till det principiella. Ofta gör det företeelser absoluta, tänker i begrepp av antingen–eller, vitt eller svart (tvåvärt tänkande). Det har en påtaglig tendens att sätta tankekonstruktioner över verkligheten. Principitänkandet är ett utpräglat känslotänkande. Det är mestadels känslan, som avgör vad som skall anses vara den principiella betraktelsen av en viss sak. Principitänkandet är typiskt för majoriteten filosofer och vetenskapsmän, alla slags ideologer, teologer etc.

⁵Näst högsta mentalmedvetenheten (47:5) är perspektivtänkandet. I motsats till det tvåvärda principitänkandet i 47:6 är perspektivtänkandet mångvärt, det vill säga strävar att uppfatta graderingar, övergångar och nyanser i stället för ytterlighetslägen av typen allt eller intet. Perspektivtänkandet undviker att göra föreställningar och värderingar absoluta. Det relativiserar i stället, det vill säga: sätter in tingen i sådana relationer med varandra att deras både relativa berättigande och ofrånkomliga begränsning framgår. Perspektivtänkandet förstår att ”samma” sak har olika innebörd och funktion i olika sammanhang och vid skilda tidpunkter. Perspektivtänkande är möjligt för den intellektuella eliten på humanitetsstadiet, minoriteten bland filosofer, vetenskapsmän etc. Det förutsätter tänkande oberoende av också det högre emotionala (48:2,3).

⁶Äkta esoterisk undervisning uttrycks alltid i perspektivideer. Detta förebygger missbruk genom fanatism och andra slags ensidiga betraktelsesätt. Dessutom hjälper det esoterikstuderande att själva utveckla perspektivtänkandet.

⁷Högsta slag av medvetenhet i mentalhöljet är systemtänkandet (47:4). Det används för att konkretisera kausala intuitioner till kausal-mentala ideer. Det tänker inte med begrepp som princip- och perspektivtänkandet (47:6 och 47:5) utan med hela system av begrepp och ideer. Systemtänkande är ännu otillgängligt för mänskligheten utom det fåtal som står på gränsen till idealitetsstadiet och får individuell undervisning av planethierarkins medlemmar.

⁸Mentalmedvetenhetens största brist, även perspektivtänkandets, är att den till största delen består av fiktioner, det vill säga: föreställningar utan motsvarighet i verkligheten. Hit hör de allra flesta intellektuella konstruktioner, alla spekulationer och ideologier. De är fiktiva på grund av bristen på fakta om verkligheten. Människan kan på egen hand skaffa sig kunskap (fakta) om endast den synliga fysiska delen av tillvaron (49:5-7). För resten av tillvaron, c:a 99 procent, är hon hänvisad till esoterikens fakta. Utan dessa förblir hon djupt okunnig om det väsentliga i tillvaron, hon må sedan vara största mentala geni.

6.4 Mänsklighetens ålderklasser

¹Vår planets mänsklighet räknar i allt 60 miljarder individer (monader). Eftersom endast c:a sju miljarder finns i inkarnation för närvarande, betyder det att majoriteten lever i planetens emotionala, mentala och kausala världar i avvaktan på ny inkarnation. En minoritet av dessa har redan nått kulturstadiet och högre stadier och har alltså inte mycket att lära av de primitiva förhållanden som råder i vår nu inkarnerade mänsklighet. Denna består till c:a 85 procent av människor på barbar- och civilisationsstadierna.

²Det är en förhållandevis utvecklad minoritet av planetens totala mänsklighet, som bildar majoriteten av de nu inkarnerade. Under de senaste 12 000 årens världshistoria har i stort sett samma individer inkarnerat gång på gång. På motsvarande sätt är framtidens epoker avsedda för kollektiv inkarnation av högre stående människor. Detta förklarar varför den kända delen av världshistorien varit det fasansfulla lidandets historia. Den yngre delen av mänskligheten har fått härja fritt och leva ut sin primitivitet. Förhållanden kan emellertid snabbt förändras till det bättre. Men inte på det sätt, som vissa ockultister tänker sig det idag, att majoritetens medvetenhet raskt höjs, enbart därför att vi inträtt i en ”ny tidsålder”. I stället kommer detta att ske genom att allt fler grupper på kultur-, humanitets- och idealitetsstadierna börjar inkarnera och blir ledare och lärare för en desorienterad mänsklighet, samtidigt som stora grupper av de mindre utvecklade slutar att inkarnera för lång tid framåt.

³Att människor står på olika stadier beror på att de har olika ålder i människoriket, olika ålder på kausalhöljet, som är människans ”själ”. Människornas kausalhöljen är av högst olika ålder, beroende på att monaderna kausaliserat i skilda epoker. Den femte och senaste epoken var för nära 22 miljoner år sedan, medan de som kausaliserade i de fyra tidigare epokerna gjorde det på andra planeter och överfördes hit senare. De yngsta ”själarna” har c:a 30 000 inkarnationer i människoriket bakom sig, de äldsta c:a 150 000. Man kan dock inte jämföra själva antalen inkarnationer, eftersom medvetenheten utvecklas snabbare för varje högre stadium.

6.5 Barbarstadiet

¹De primitivaste barbarindividerna kan vi inte studera längre, eftersom också de yngsta i människoriket har c:a 30 000 inkarnationers erfarenheter samlade i sina kausalhöljen. Men också dessa individer har mestadels många inkarnationer kvar att göra på barbarstadiet, emedan utvecklingen där går så långsamt. De flesta och viktigaste goda egenskaperna har barbarmänniskan kvar att förvärva.

²Typiskt för barbaren är bundenheten vid det fysiska. Det är hans enda verklighet. Han kan inte lära annat än genom egen fysisk erfarenhet. Lättjan är dominerande egenskap. Allt slags arbete, all ansträngning i onödan bjuder honom emot. Det enda som kan aktivera honom är fysiska behov och upptända lidelser. Det är på detta stadium den lägre emotionaliteten behövs för att alls aktivera människan. Det är vår mänsklighets tragik, att denna emotionalitet är negativ och repellerande. Den yttrar sig som avund, fruktan, förakt, girighet, grymhet, hämndlystnad, misstänksamhet, vrede.

³Skillnaden mellan högsta och lägsta nivå på barbarstadiet (det finns 400 nivåer) visar sig främst i den mentala utvecklingen: på högre nivåer allt snabbare förståndsutfattning och större allmän livserfarenhet. Den mentala aktiveringen gör mer nyanserade känslor möjliga. Det finns många grader mellan blind brutalitet, list och en egoism, som är beredd till viss hänsyn.

⁴Barbarstadiet tänkande är imiterande. Konventioner, traditioner, vidskepelser bestämmer vad individen skall tänka. Logiken bygger på enklaste analogi, liknelse, t.ex. argumentation medelst ordspråk. Vad individen håller för sant avgörs enbart av tron – känslans blinda godtagande. Allt nytt, alla avvikelser från rotade vanor och tänkesätt förkastas. Om andras åsikter väcker tvivlet till liv, så blir det lika absolut och omdömeslöst som tron. På barbarstadiets högsta nivåer och i civilisationsmiljöer kan intellektet nå en viss styrka. Då vaknar behovet att få veta vad som bör tänkas eller sägas.

⁵Barbarstadiets emotionala medvetenhet rör sig mest inom 48:5-7, de egentliga repellerande emotionerna (48:4 utgör övergångsstadium till de attraherande). Barbarstadiets mentalitet når inte över 47:7.

6.6 Civilisationsstadiet

¹På barbarstadiet lever människan i det fysiska och identifierar sig med sina emotionala begär riktade mot det fysiska. På civilisationsstadiet lever hon i det emotionala och identifierar sig med sina känslor och illusioner. Civilisationsstadiet och kulturstadiet är det egentliga emotionalskedet i människans evolution. Även om förnuftet utvecklas under detta skede, så är den emotionala medvetenheten den väsentliga. Individen är på dessa stadier i sitt kännande, tänkande och handlande bestämd av emotionala motiv.

²Människan identifierar sig med sitt härskande väsen. På emotionalstadiet är känslorna detta "väsen", det som människan uppfattar som sitt "egentliga jag". Är känslorna inte aktiva, känner sig människan håglös och tom och verkar livet meningslöst. På detta stadium saknar de flesta människor förmågan att själva dirigera sitt medvetande, rikta känslan mot något visst, kontrollera sina negativa emotioner. De är motståndslöst offer för skiftande känslor. För positivisering är de beroende av stimulans utifrån: sällskapsliv, nöjen etc.

³På civilisationsstadiet härskar alltjämt de negativa och repellerande känslorna över de positiva, attraherande. Visst kan civilisationsmänniskan känna deltagande, tacksamhet, tillgivenhet och beundran. Men egoismen är oftast den starkare faktorn. De positiva känslorna måste lockas fram med dess hjälp och gör sig sällan spontant gällande.

⁴Genom intellektets utveckling får egoismen och de repellerande emotionerna mer nyanserade uttryck. Detta "civiliserade hat" visar sig tydligast i den allmänna intoleransen och moralismen. Så länge människan inte uppskattas sådan hon är, så länge man vill göra henne till någon annan, så länge man inte respekterar hennes egenart, när hon därmed inte kränker andras lika rätt till detsamma, så länge hatar man henne också. Ty i det emotionala gäller att "allt är hat som icke är kärlek". På civilisationsstadiet finns mycket kvar, som de oerfarna tror ha övervunnits redan på barbarstadiet. Men det behövs ingen stor påfrestning för att den tunna civilisationsfermissan skall brista och barbariet därunder blottas.

⁵På de högre nivåerna inom civilisationsstadiet utvecklas princip tänkandet ("intellektet") mäktigt. Detta emotionaltänkande har blivit oerhört övervärderat. Det har väl visat sin effektivitet i att manipulera den fysiska materien, givit oss teknik och samhällsformer. Men det har visat sig odugligt i att ge människan en förklaring av världen, eller ens förnuftiga normer för människors samlevnad. Tvärtom har emotionaltänkandet dränkt mänskligheten i fiktioner på alla livsområden: religioner, politiska ideologier, filosofiska åskådningar samt vetenskapens hypoteser. Detta intellekt har utmärkt väl gått att ställa i barbariets tjänst.

⁶Civilisationsstadiets emotionalitet rör sig inom 48:4-7. Dess mentalitet når inte över 47:6.

6.7 Kulturstadiet

¹På kulturstadiet vaknar människan till insikt om det nödvändiga i att odla och sträva efter attraherande känslor. Hatet och egoismen övervinns först, när den kärleksfulla förståelsen bestämmer synen på medmänniskorna. De som redan nått detta stadium, utgör mänsklighetens elit.

²Kulturmänniskan är fortfarande emotionalvarelse. Men inte längre det lägre (48:4-7) utan det högre emotionala (48:2,3) blir alltmer den dynamiska kraften i tänkande och handlande. De högre känslorna och humanare betraktelsesätten gör sig allt starkare gällande på varje högre nivå inom stadiet. Viktigast är att den dittills passiva kausalmedvetenheten börjar aktiveras. För att emotionalvibrationerna skall kunna nå kausalhöljet och påverka det till aktivitet måste de tillhöra lägst 48:3. Kausala inspirationer från 47:3 yttrar sig i allt starkare riktig livsinstinkt, värden och ideal, som stämmer överens med livets mening och livslagarna, ger vägledande aningar.

³Kulturmänniskan måste få leva för ideal, har behov av att tjäna något som är större än hon själv. Det hänger samman med att medvetandet om allt livs enhet börjar vakna, ett resultat av en första kausal kontakt. Ju mer detta enhetstänkande får bestämma och genomtränga män-

niskans betraktelsesätt och samhällsfunktionerna, desto närmare kommer vi verklig kultur. Kultur i esoterisk mening når man genom att leva i enlighet med livslagarna.

⁴Endast en minoritet av nuvarande mänskligheten har nått kulturstadiet och högre stadier. Detta har medfört att inga nationer eller samhällen i historisk tid varit kulturer, på sin höjd civilisationer.

⁵De på lägre stadium kan inte förstå sådant som hör till högre stadium. Därför råder allmän djup okunnighet om vad kultur är. Det man allmänt menar med kultur är formens kultur: måleri, musik, litteratur, skulptur, dans, arkitektur etc. Men medvetenhetens kultur är långt viktigare. Dit hör emotional- och mentalkulturen.

⁶Emotionalkulturen är känslolivets medvetna förädling och hör till kulturstadiet. I den mån emotionalkultur förverkligas, uppstår kärleksfull förståelse för allt levande, riktiga mänskliga relationer och universellt broderskap.

⁷Mentalkulturen är tankelivets metodiska höjande och hör till humanitetsstadiet. Där mental-kulturen förverkligas, utvecklas det högre, kausala intellekt som löser mänsklighetens alla kunskapsproblem och utgör första steget mot allt högre medvetenhet: essential, superessential etc.

⁸Formens kultur skall bygga på och naturligt framgå ur medvetenhetens kultur. Då blir dess verk sköna, förädlar och uppbygger känsla och tanke. Skönhetsupplevelsens kraft att lyfta människan till högre nivåer är ännu föga förstådd. Ty för majoriteten människor är skönhetsupplevelsen den närmaste och lättaste vägen till kontakt med högre verkligheter. Här har formkulturen – konsten i vidaste mening – en mycket stor och ädel uppgift framför sig.

⁹Och inte bara konsten. Den levande naturen är vår viktigaste källa till upplevelse av formernas skönhet. Att bevara naturen oförstörd inser idag allt fler vara nödvändigt för människans kroppsliga överlevnad. Men hur många inser, att det är nödvändigt också för människans själsliga överlevnad?

¹⁰På de högsta kulturnivåerna blir människan mystiker. Hon når känslområden, som förut varit övermedvetna och där hon inte har användning för det intellekt hon dittills aktiverat. I extatiska tillstånd upplever hon livets enhet bortom alla förnuftets föreställningar. Fantasin utvecklas mäktigt, hon förlorar sig i det utsägliga och "oändliga". Emotionalutvecklingen avslutas med en inkarnation som helgon (emotionalt geni, 48:2). Under denna inkarnation har hon möjlighet att åter väcka till liv alla de attraktiva emotionala egenskaper hon dittills erövrat. Därefter kommer människan att sträva efter att bli mentalt dominerad.

¹¹Kulturstadiets emotionalitet rör sig inom 48:3-5. De två lägsta medvetenhetsslagen, 48:6,7, har till stor del övervunnits såsom alltför primitiva, uttryck för hat och krass egoism. Mot slutet av stadiet når människan upp till 48:2. Mentaliteten är densamma som den på civilisationsstadiet, 47:6,7.

6.8 Humanitetsstadiet

¹På kulturstadiet blir det emotionala suveränt och når högsta kapacitet. Men det mentala når inte över principtankandet, 47:6. Kulturmänniskan inser också, att hon med sitt intellekt inte kan lösa de stora problemen: finna meningen i tillvaron, finna svaret på livsgåtan. Men hon har inte heller behov av intellektuella lösningar. På mystikernivåerna (de högre kulturnivåerna) har hon en icke-intellektuell upplevelse av allt livs enhet, som hon med typiskt mystiskt språkbruk kallar "gud", och får hon inspiration från sitt eget övermedvetna, som hon ofta kallar "guds närvaro". Detta ger henne visshet om de rätta livsvärdena. Men vissheten är subjektiv och individuell. En objektivt hållbar, allmängiltig världsåskådning ger den henne inte.

²Behovet av en hållbar förklaring på verkligheten gör sig starkt gällande på humanitetsstadiet. Människan nöjer sig inte längre med att förlora sig i fantasier såsom mystikerna utan fordrar klarhet i allt och fakta för allt. På detta stadium, som är det egentliga mentalstadiet, strävar människan efter att förstå verkligheten och livet. I denna strävan upptäcker hon alltmer

det blott subjektivs bedräglighet, emotionalt (illusioner) som mentalt (fiktions). Hon försöker finna de objektivt allmängiltiga grunderna för en världs- och livsåskådning. Under detta sökande aktiverar hon perspektivtänkandet, 47:5, medan hon lär sig genomsåda fiktionerna i mänsklighetens teologi, filosofi och vetenskap. Ofta är hon skeptiker, ateist eller agnostiker hellre än att tro något alls.

³Alltmedan perspektivtänkandet aktiveras, frigöres mentalthöljet successivt från sammanvävnaden med emotionalhöljet. Därmed frigöres tänkandet från beroendet av det emotionala, vilket möjliggör verkligt sakligt omdöme, sunt förnuft. Väl frigjort från emotionalhöljet kan mentalthöljet börja anknytas till kausalhöljet i stället. 47:5 är de lägsta mentala vibrationer, som kan påverka kausalhöljet till aktivitet. En växelverkan uppstår mellan de båda hölkena. Subjektivt märker människan detta i att hon blir allt mottagligare för inspirationerna från sitt kausala övermedvetna. Detta är förrådsbanken för hennes erfarenheter från alla inkarnationerna i människoriket. Det är en ofantlig livserfarenhet, som kan börja göra sig gällande. När hon som Sokrates nått insikten, att människan ingenting kan veta (nå fram till på egen hand) som är värt att veta, är hon mogen att få del av den esoteriska kunskapen om verkligheten. Numera, efter år 1875, då väsentliga delar av kunskapen tillåtits för publicering, får människan kunskapen i ett mentalt system, som förnuftet tvingar henne att godtaga som den enda hållbara arbetshypotesen. I själva verket bör esoteriken vara det sista hon studerar, sedan hon provat och förkastat allt annat.

⁴Nu är irrandet äntligen slut. Nu vet människan äntligen, varför hon lever och vart hon egentligen har strävat omedvetet i så många liv. Kunskapen blir det mäktigaste vapnet i hennes fortgående erövring av högre medvetenheter och förmågor. Människans utveckling kan nu ske betydligt snabbare, sedan hon fått lära sig vart, varför och hur hon utvecklas; fått lära känna lagarna för självförverkligandet och sättet att tillämpa dem.

6.9 Idealitetsstadiet

¹Idealitetsstadiet är det sista stadiet i människans evolution som människa. Här kan jaget skönja vad det skall bli. Övermänniskan är nästa steg, jaget med enhetsmedvetandet förverkligat.

²För barbarmänniskan är enheten ofattbar. Hennes egen rätt är det enda som intresserar henne. Andra får lov att leva endast så länge som det behagar eller passar henne. Civilisationsmänniskan inser, att "samarbete lönar sig", bara hon själv slipper offra något därför. Först hos kulturmänniskan vaknar insikten om att enheten är livets mening. Först på detta stadium blir enhet, tjänande och riktiga mänskliga relationer behov. Först där blir också människan klar över att hon måste förändras, förädlas, förverkliga sina inneboende möjligheter i riktning mot det ideala.

³Kultur-, humanitets- och idealitetsstadierna är etapper i detta avsiktliga självförverkligande. På kulturstadiet med dess dominerande emotionalism saknas ofta sinne för proportioner, saknas förståelse för att utveckling tar tid. Fantasins illusioner förmår också människan att tro, att hon redan är vid målet, att hon förverkligat "gudsmedvetande", "kosmiskt medvetande" etc. så snart hon erhållit en mystisk vision (emotional klärvojans i 48:3). Det finns gott om välmenande men desorienterade svärmare på detta stadium. På humanitetsstadiet får människan arbeta sig igenom mänsklighetens samlade intellektuella fiktions och inse deras ohållbarhet. Till slut lär hon sig inse vidden av det stora arbetet. Hon inser då att det kan krävas många liv från första uppfattningen av ett ideal eller en vision till förverkligandet. På idealitetsstadiet tillägnar hon sig slutligen den okuvliga vilja och målmedvetenhet, som förverkligar allt som människan skall bli. Idealet blir verklighet, därav namnet på detta stadium.

⁴Detta blir i sin fullhet möjligt först, sedan människan trätt i förbindelse med de planetomspännande intelligenser som leder evolutionen på vårt klot. Människan blir lärjunge till dem och får av dem den kunskap hon behöver men inte kan skaffa på egen hand. Hon blir deras verksamma agent bland människorna, och i det arbetet fullkomnar hon efter hand de tolv essentiala egenskaperna, som är sammanfattningen av alla goda mänskliga egenskaper och

förmågor. Därefter är hon färdig med människoriket.

6.10 *Livet mellan inkarnationerna*

¹Låt oss till att börja med konstatera: "det finns ingen död" i kosmos, död i betydelsen av jagets utslöcknande. Det finns endast växling mellan olika tillvaroformer, övergång mellan olika materievärldar med olika medvetenhetstillstånd. Om människan innerst ej tror på sin egen död, kan det bero på att hon har ett undermedvetet minne av att ha "dött" så många gånger, lämnat den fysiska världen bara för att vakna till liv i en annan, att den saken egentligen inte kan skrämma henne.

²Vi dör för att vi skall kunna födas igen, och vi föds därför att vi dött tidigare. Den ena existensformen betingar den andra. För att låta vår tanke fatta det oerhörda antalet återfödelser, kan vi likna livet i inkarnation och livet i diskarnation (ute ur organismen) vid dagar och nätter; då motsvarar vår vistelse i människoriket från kausalisering till essentialisering ett femhundraårigt liv.

³Av människomonadens fem höljen är endast kausalhöljet beständigt i människoriket. Det växer under inkarnationerna med alla nya erfarenheter jaget gör, vilka bevaras i höljet i form av mentalatomer (47:1) och kausalmolekyler (47:2,3). De fyra lägre höljena upplöses efter varje inkarnations slut, och nya formas inför varje inkarnations början.

⁴I dödsprocessen slits eterhöljet med de tre högre höljena loss från organismen. Därefter är ingen återupplivning möjlig, utan organismens sönderfall börjar genast. Medan emotional-, mental- och kausalhöljena i sin tur frigör sig från eterhöljet, stannar detta kvar i närheten av organismen. Eterhöljet upplöses i samma takt som organismen. Därför är likbränning att föredraga framför jordning, inte bara från hygienisk synpunkt utan också för att främja en snabbare frigörelse från det fysiska.

⁵När monaden lämnat sin utslitna organism med dess eterhölje, fortsätter det att leva i sitt emotionalhölje. Detta upplöses efterhand. Därefter flyttar jaget till mentalhöljet. När detta upplösts, flyttar monaden slutligen till kausalhöljet. Eftersom endast få har aktiverat dess slag av medvetenhet, blir detta liv för de allra flesta en drömlös sömn. I sovande tillstånd avvaktar jaget återfödelse till fysiska världen. Den är nämligen den viktigaste av människans tre världar (47–49), den värld i vilken hon utvecklas. Livet mellan inkarnationerna är en viloperiod, under vilken människan sällan lär sig något verkligt nytt, endast (i bästa fall) kan ostört bearbeta erfarenheterna från den senaste inkarnationen. Ju förr människan kan befria sig från sina gamla inkarnationshöljen, forma nya och i dessa återkomma till den fysiska världen, desto snabbare utvecklas hon.

⁶Cykeln från diskarnation (lämnande av det fysiska) till reinkarnation består av fyra etapper. Det som närmast följer en kortfattad redogörelse för hur genomsnittsmänniskan på civilisationsstadiet normalt genomlever dessa etapper.

⁷Under första etappen lever monaden i emotionalhöljet. Efter vanligen en kortare tids medvetlöshet vaknar jaget till medvetenhet i emotionalvärlden, liksom det förut levde i fysiska världen. Skillnaden består i att en värld, med dess typiska kontaktmöjligheter, försvunnit. När den kraftigt aktiverade fysiska objektiva medvetenheten (sinnena i 49:5-7) berövats människan, finner hon sig plötsligt äga en viss emotional objektiv medvetenhet. För att ge en liknelse: I kraftigt solljus uppfattar man inte lågan av ett stearinljus. Ungefär så kan man tänka sig att en svagare överfysisk objektiv medvetenhet dämpas så länge som människan lever i det fysiska och har uppmärksamheten på denna verklighet. Den emotionala "synen" är dock först begränsad till de tre lägsta molekyllagerna, 48:5-7. Föremålen i denna materia motsvarar den fysiska världens materieförmer i 49:5-7. (Lägre materia innehåller all högre.) Därför tror nykomlingen ofta att han fortfarande lever i fysiska världen.

⁸Emotionalhöljet upplöses successivt nerifrån lägsta molekyllagret (48:7). När de tre lägsta blivit upplösta (48:5-7), har människan ingen möjlighet till kontakt med den synliga fysiska

världen. I emotionalvärldens tre högsta sfärer (48:2-4) är materieformerna skapelser av invånarnas fantasi. Emotionalmaterien formar sig efter begärets vilja. Formningen är ett ögonblicks verk och sker oftast oavsiktligt. Därför fungerar denna högre del av emotionalvärlden som ett slags "paradis", där olika religioners troende får alla sina önskningar om salighet uppfyllda. Utan esoterikens kunskap om dessa förhållanden är det oundvikligt att människan accepterar allt detta som himmelriket och sitt slutmål i evigheten.

⁹Under andra etappen, efter emotionalhöljets fullständiga upplösning, lever människan i mentalhöljet. Eftersom hon inte har någon möjlighet till mental objektiv medvetenhet, blir livet i mentalvärlden ett absolut subjektivt tankeliv. Människan anar icke ens att det finns en materiell verklighet omkring henne. Eftersom lidandet finns endast i fysiska och emotionala världarna och då endast i dessas tre lägsta molekyllag (49:5-7, 48:5-7), finns i mentalvärlden intet som kan störa eller oroa. Människans förnimmelse av salighet, fullkomlighet, allvetenhet och allmakt blir absolut i denna helt inåtvända tillvaro. Alla strävanden, alla planer, som aldrig förverkligades i det fysiska livet, blir fullkomliga realiteter i denna fantasivärld. Alla som människan vill träffa finns också hos henne i samma stund. Tillvaron i mentalvärlden motsvarar religionernas legender om "himlen" och är också avsedd som en tillvaro av glädje och glömska av det fysiska.

¹⁰Efter mentalhöljets upplösning följer tredje etappen, livet i kausalhöljet i kausalvärlden. Endast den som aktiverat den kausala intuitionen under sin fysiska existens, kan leva ett självmedvetet kausalt liv. Detsamma gäller om alla egenskaper och förmågor – de måste förvärfvas i fysiskt liv. Endast den kausalt självmedvetne har också kontinuitet i medvetandet från inkarnation till inkarnation. Alla övriga somnar in i kausalhöljet. När de omsider vaknar, finns inga minnen kvar från föregående inkarnation, eftersom emotional- och mentalhöljerna, som bevarade dessa, längesedan är upplösta.

¹¹Hur länge livet varar i emotional- och mentalvärld beror alltså på höljenas livslängd. Emotionalhöljets kan variera lika mycket som organismens, från några år till hundra år eller mer. I stort sett är höljenas livslängd avhängig människans behov av att bearbeta de speciella erfarenheter hon samlat i höljen under det fysiska livet. Det finns människor, som är emotionellt så förädlade att de redan i dödsögonblicket kan lämna emotionalhöljets lägre molekyllag (48:5-7) att omedelbart upplösas. Och det finns de som mentalt så intensivt bearbetat sina fysiska erfarenheter medan de gjorde dem att de kan avsevärt förkorta sitt liv i mentalvärlden, vilket annars kan vara i hundratals år. Mentalhöljets livslängd beror annars på hur mycket människan under sitt fysiska liv samlat av ideer och hur livskraftiga de var.

¹²Det medvetna eller (oftast) omedvetna livet i kausalvärlden kan vara lika länge som livet i mentalvärlden eller längre, ifall förhållandena i den inkarnerade delen av mänskligheten är olämpliga: För högt allmänt stadium för inkarnation av primitiv människa eller omvänt för lågt för en utvecklad människas inkarnation.

¹³Fjärde etappen börjar i och med att människan väcks till ny inkarnation. Ett foster har då redan formats åt henne i den blivande moderns kropp. Begäret efter nytt liv attraherar människan till det fysiska. Instinktivt formar hon med hjälp av kausalhöljet ett nytt mental- och emotionalhölje. Anknytningen av monaden i dess tre höljen till de båda fysiska höljen sker i födelseögonblicket, då den nya inkarnationen börjar. Det sker vanligen vid "första skriket". Dessförinnan saknar fostret "själ" och räknas till djurriket.

¹⁴Det lilla barnet är en ny personlighet men en gammal individ. Det nya är de nya inkarnationshöljerna, det gamla är monaden i kausalhöljet med alla livserfarenheter, egenskaper, förmågor, utbildad egenart. Emedan de äldre höljen gått förlorade, finns (före idealitetsstadiet) intet minne av tidigare existenser, men generella erfarenheter finns bevarade såsom anlag. Hur väl individen lyckas i sin nya inkarnation återuppväcka dessa, beror på tillfällena till återinring, utveckling, självförverkligande, medmänniskors hjälp och förståelse.